

CHANGERS
HUBS
HUB

ALTITUDE

UNGA I MALMÖ

DRÖMMAR, HINDER
OCH VÄGAR FRAMÅT

En förstudie till en möjlig
etablering av Changers Hub
i Malmö

Presenterad av:

Aylin Daut Shad
Banna Kidane
Victoria Escobar
Verenice Bengtsson

INNEHÅLL

1. Inledning	3
2. Sammanfattning	4
3. Changers Hub - Bakgrund	5
4. Mål, metod och önskad effekt Intervjuer och enkät	6
Kapitel 1 Malmöläget - brister och utmaningar	9
5. Malmöläget - analys och behov av förändring i Malmö	
5.1 Arbetslöshet	
5.2 Superdiversitet och segregation	
5.3 En entreprenöriell drivkraft men hinder i praktiken	
5.4 Missmatch och bristande nätverk	
5.5 Från en generation till nästa – konsekvenser av segregation och exkludering	
5.6 Vad ingen berättar om arbetslivet – unga efterfrågar stöd och vägledning för att navigera på arbetsmarknaden	
5.7 Bakomliggande faktorer - arbetslöshet leder till ojämlikhet och fattigdom	
5.8 Om kommunikation och representation – nå unga där de är	
5.9 Samverkan, tillit och lokalkännedom - det som finns och det som saknas	
Kapitel 2 Varför Changers Hub?	21
6. Behov och möjligheter	
6.1 Vad säger Malmöbor om Changers Hub?	
6.2 Det unga tycker är viktigt framåt	
6.3 Behov av att stärka förtroendekapitalet mellan medborgare, myndigheter, näringsliv och det lokala civilsamhället	
6.4 Behov av en kreativ Hub i ett växande Malmö	
Kapitel 3 Rekommendationer	32
7. Rekommendationer för att stärka ungas möjligheter i Malmö	
7.1 Bristande nätverk	
7.2 Tillit och delaktighet	
7.3 Behov av inkluderande kommunikation och representation	
7.4 Tillit, samverkan och lokal kännedom	
7.5 Behov av förebyggande insatser	
Referenser	35

Den här förstudien är framtagen med syfte att öka förståelsen för ungas förutsättningar, möjligheter och behov kopplade till jobb och entreprenörskap i Malmö. Den riktar sig till beslutsfattare, arbetsgivare och näringslivsaktörer som vill bidra till en hållbar förändring och som är beredda att delta i en samskapande process för att stärka ungas framtidsmöjligheter i staden.

Malmö är en unik, mångkulturell stad med en stark entreprenöriell anda. I Malmö ryms dock två verkligheter: en stad som blomstrar och uppfattas som porten till resten av Europa, och samtidigt en segregerad stad där exkluderande strukturer skapar trösklar och barriärer som gör att många invånare inte kan nå sin fulla potential. Det behöver vi förändra. Changers Hub har i både Stockholm och Göteborg visat att en hållbar förändring är möjlig. Genom att skapa möjligheter, öka chanser och tro på ungas kapacitet har liv förändrats och framtidsutsikter förbättrats. Det vill vi även göra i Malmö.

Att etablera Changers Hub i Malmö ligger helt i linje med både OECD:s ramverk (Organisation for Economic Co-operation and Development – på svenska Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) för att främja inkluderande tillväxt, och Malmö Tillväxtkommissions åtgärdsförslag. Dessa syftar till att stärka förutsättningarna för tillväxt i alla delar av näringslivet i Malmö (med särskilt fokus på att investera i människor och platser som hamnat på efterkälken), att främja lika möjligheter samt skapa en mer dynamisk och inkluderande arbetsmarknad.

Etableringen av Changers Hub bör ses som ett effektivt komplement till befintliga insatser för unga, inte som en konkurrerande verksamhet. Med tillväxt och jämlikhet som ledstjärnor – och med ungas aktiva deltagande i en ny samskapande process – kan vi tillsammans bygga en stad där framgång blir möjlig för alla.

Förstudien är framtagen av Changers Hub och Altitude Meetings med stöd från Malmö stad och Altitude Foundation. Syftet är inte att upprepa eller fördjupa sig i strukturella problem som utanförskap och segregation, men med hjälp av forskning och statistik belyser vi några av de utmaningar som präglar staden och unga – för att ge kontext och förståelse för den verklighet unga i Malmö lever i.

Förstudien bygger på gruppintervjuer, enkäter och ungas egna röster, samt insikter från aktörer inom offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle. Den innehåller även rekommendationer, förslag på lösningar och ungas egna förväntningar på vad Changers Hub kan och bör vara i Malmö. Vi hoppas att detta blir starten på en gemensam resa mot ett mer jämlikt och hållbart Malmö – där alla unga har samma möjligheter att lyckas.

Malmö, Juni 2025

Victoria Escobar
Changers Hub

Yasemin Arhan Modéer
Altitude Meetings

2. Sammanfattning

Unga i Malmö utgör en stor och heterogen grupp med olika behov och förutsättningar. Deras livssituation påverkas starkt av vårdnadshavares livsvillkor samt av strukturella ojämlikheter som segregation, ekonomisk utsatthet, diskriminering och bristande nätverk.

Malmö är en stad med mångkultur och en stark entreprenöriell anda där fler förebyggande och arbetsmarknadsinsatser från olika samhällssektorer erbjuds. Trots detta står unga inför hinder som ofta går i arv över generationer. En segregerad stad med strukturella, mentala och sociala gränser, bristande tillgång till arbetsmarknaden och information, frånvaron av mentorer och otillräcklig vägledning gör att unga upplever att de inte kan nå sin fulla potential. Denna verklighet kräver långsiktiga, gemensamma insatser där ungas egna erfarenheter och delaktighet är utgångspunkten.

En av de största utmaningarna är bristen på nätverk och kontakter, vilket kan göra det svårt att få in en fot på arbetsmarknaden eller hitta rätt stöd. Diskriminering och segregation försvårar ytterligare genom att begränsa ungas möjligheter att möta olika grupper och få insikt i olika branscher. Ekonomiska hinder är också en betydande faktor, då många unga saknar ekonomiskt stöd för att satsa på utbildning eller entreprenörskap.

För att möta dessa utmaningar krävs lösningar som gör det enklare för unga att få tillgång till de resurser och möjligheter de behöver. Genom att skapa plattformar kan vi bygga gemenskap och motverka utanförskap. Det är också viktigt att företag, myndigheter och andra samhällsaktörer aktivt arbetar för att inkludera unga och synliggöra möjligheter. Genom att erbjuda utbildning och nätverksmöjligheter, och genom att ge stöd till jobb och entreprenörskap kan vi underlätta för unga att förverkliga sina idéer och få arbetslivserfarenhet.

Förstudien visar att Changers Hub har potential att fungera som en möjliggörare för ungas framtid i staden. Kapitel 3 ger tydliga rekommendationer och förslag på nästa steg i arbetet.

“Changers Hub skulle kunna bli den kontaktytan som saknas här i Malmö, där unga kan utveckla sig själva och växa tillsammans med andra. Changers hub kan vara en knypunkt mellan unga och andra aktörer!”

CHANGERS HUB

Bakgrunden till behovsanalysen och möjlig etablering i Malmö

Demokratisera framgång

Changers Hub har sedan 2015 arbetat med att skapa gränsöverskridande möten mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle. I vårt ständiga arbete med att demokratisera framgång för alla unga, oavsett bakgrund, har vi förstått att alla människor från olika geografiska områden har olika utmaningar, förutsättningar och behov.

Medan Changers Hub arbetar för att demokratisera framgång för unga, stödjer och driver Altitude Foundation projekt och insatser som främjar demokrati, mänskliga rättigheter, social hållbarhet och en jämlik arbetsmarknad. År 2021 inledde Changers Hub och Altitude Meetings en gemensam dialog om möjligheten att etablera en verksamhet i Malmö. Vår gemensamma drivkraft är att bidra till ett mer jämlikt samhälle genom att skapa möjligheter för delaktighet, inkludering och framtidstro.

Malmö är en stad i tillväxt, men som också står inför stora sociala utmaningar. För att kunna bidra på ett meningsfullt sätt krävs både lyhördhet och lokal förankring för att verkligen förstå och möta områdets kontext och behov. Vi är övertygade om att det inte går att kopiera och klistra in Changers Hub eller någon annan verksamhet utan att noggrant ta reda på medborgarnas behov och önskemål. Därför har vi utarbetat en tydlig process som inkluderar en kartläggning och behovsanalys av de områden där vi får förfrågningar om att undersöka och/eller eventuellt etablera oss, i samarbete med lokala samarbetspartners.

Under våren 2025, med finansiering från Malmö stad och Altitude Foundation, inleddes en förstudie som omfattar en kartläggning och behovsanalys för att identifiera möjligheter, utmaningar och plats unika behov i Malmö.

Vad vi vill uppnå? Förhoppningen är att lärdomarna och insikterna från förstudien ska följas upp av aktörer som vill stödja en etablering och bidra till en behovsstyrd verksamhet med fokus på Malmös unga.

Mål, metod och effekt

Metod

Förstudien bygger på en tydlig process: att lyssna, lära och förstå. Med inspiration från förstudien som ledde till etableringen av Changers Hub i Hjällbo, Göteborg – en satsning som byggde på samtal med omkring 30 personer med olika bakgrunder, yrken och som bor i olika delar av Göteborg – valde vi att utveckla en liknande metod för Malmö.

För att få en bredare förståelse för ungas situation i Malmö och samla in perspektiv från olika samhällssektorer, använde vi oss av en kombination av enkäter och gruppintervjuer. Syftet var att identifiera ungas behov och förutsättningar kopplade till entreprenörskap och arbetsliv, genom att lyssna till olika röster och erfarenheter.

Totalt deltog cirka **141 personer** från olika delar av staden, med varierande bakgrunder och yrkesroller. Bland de medverkande fanns tjänstepersoner från Malmö stad, representanter från civilsamhället, aktörer inom näringslivet med fokus på social hållbarhet, samt unga vuxna som arbetar, studerar eller är arbetsökande.

Vi inledde med att intervjua unga Malmöbor från olika geografiska områden med olika bakgrunder och fortsatte sedan med civilsamhällets aktörer som arbetar med entreprenörskap och med att förstärka ungas delaktighet i staden. Därefter genomförde vi gruppintervjuer med personer som arbetar inom offentlig sektor och näringslivet.

Önskad effekt

Genom en fördjupad behovsanalys få insikt i hur unga i Malmö uppfattar sina möjligheter och hinder för att våga drömma samt vad de behöver för att förverkliga sina ambitioner.

Mål

- Att identifiera lokala aktörer som ansluter sig till en samskapande process för att skapa förutsättningar för en etablering av Changers Hub.
- Att identifiera potential och lokala behov för att stärka befintliga resurser.
- Att identifiera långsiktiga samarbeten med relevanta aktörer.

Övergripande effekter

En sektorsövergripande bild över aktörer och nyckelpersoner som finns och verkar i staden.

Kontextuell förståelse av platsens förutsättningar, möjligheter, utmaningar och behov.

Förståelse för förtroendekapitalet mellan medborgare, myndigheter, näringsliv samt lokala aktörer.

Lokala aktörer som ansluter sig till en samskapande process för att skapa förutsättningar för en etablering av samarbetspartners både från offentlig sektor och näringsliv för fortsatt finansiering av en hållbar verksamhet.

Deltagare i intervjuer

Unga

10 unga vuxna (17-30 år) med olika bakgrunder och från olika geografiska delar av Malmö.

Näringslivet

Atrium Ljungberg, Avalanche Studios, Trianon, MKB, Fojab, Rosengård Fastigheter, Sydsvenskan.

Civilsamhället

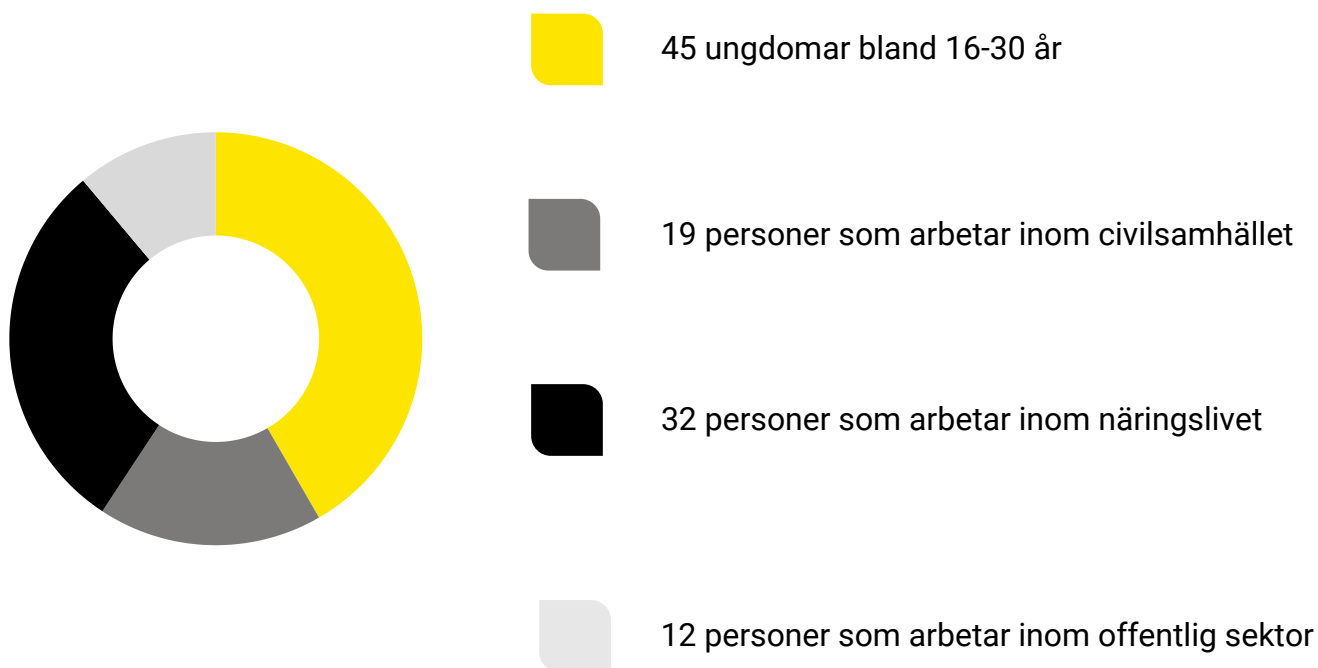
Barnfonden, Drivhuset, Gnistan Malmö, Fryshuset, MINC, Motettens folkets hus, Rädda Barnen, Stpln, Swideas.

Offentlig sektor

Arbetsmarknadsförvaltning, Arbetsmarknadsavdelning, Fritidsförvaltning, Näringslivskontor, Kulturförvaltning, Hjälpmedelscentrum.

Enkät

108 personer svarade på våra anonyma enkäter.

KAPITEL 1

Malmöläget

Brister och utmaningar

5. Malmöläget – analys och behov av förändring i Malmö

9

Malmö är en stad med stor potential och drivkraft men också med komplexa utmaningar. I det här kapitlet fokuserar vi på hur exkluderande strukturer, segregation samt sociala och ekonomiska faktorer påverkar ungas livsvillkor, drömmar och möjligheter i staden. Genom att belysa dessa faktorer vill vi skapa en djupare förståelse och medvetenhet om varför kreativa och långsiktiga insatser är nödvändiga och varför det kräver gemensamt ansvar.

5.1 Arbetslöshet

Malmö är en tillväxtstad och har idag över 210 000 arbetsplatser. Samtidigt står staden inför utmaningar när det gäller arbetslösheten. Även om ungdomsarbetslösheten har minskat, visar den senaste rapporten från Malmö stad att den totala arbetslösheten bland unga i åldrarna 18–24 år uppgår till 15,3 procent.

Siffrorna visar också att arbetslösheten är högre bland unga män (17,7 procent) jämfört med unga kvinnor (11,8 procent). Dessutom är arbetslösheten särskilt hög bland utrikes födda ungdomar – och allra högst bland utrikes födda män i åldersgruppen 18–24 år.

5.2 Superdiversitet och segregation

Malmö är en av de städer i Europa som bäst illustrerar begreppet superdiversitet – ett begrepp som används för att beskriva städer där ingen tydlig etnisk majoritet finns, och där människor från en mängd olika bakgrunder lever sida vid sida. Enligt Malmö stads rapport från 2024 bor människor från 187 olika länder i Malmö, utöver Sverige.

Malmö jämförs i rapporten med städer som London och Amsterdam, där befolkningens mångfald är en naturlig del av stadens identitet. Även om mångfalden är en styrka, visar utvecklingen att superdiversitet i sig inte automatiskt leder till jämlikhet. Två verkligheter ryms i samma stad: ett blomstrande näringsliv och en stor grupp invånare som lämnas utanför utvecklingen. Konsekvensen är en växande ekonomisk och social ojämlikhet som påverkar tillgången till utbildning och sysselsättning samt till hälsa och tillit.

5.3 En entreprenöriell drivkraft men hinder i praktiken

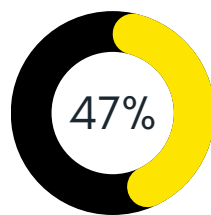
Samtidigt som ungdomsarbetslösheten i Malmö ligger på 15,3 procent – betydligt högre än riksgenomsnittet på 8,3 procent – är staden också präglad av en stark entreprenöriell drivkraft. Enligt en rapport från Malmö stad startas i snitt åtta nya företag i Malmö varje dag och det finns flera initiativ som syftar till att stötta blivande entreprenörer.

Trots dessa satsningar lyfter unga under gruppintervjun fram tydliga utmaningar i steget från idé till verklighet.

De efterfrågar mer riktad stöd där vägledning och förstärkta insatser erbjuds för att bygga upp både självförtroende och ett entreprenöriellt förhållningssätt:

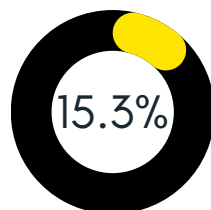
”Många har bra idéer, men brist på stöd, självförtroende och ett entreprenöriellt förhållningssätt gör det svårt att förverkliga dem.”

”Brist på information om jobb- och entreprenörskapsmöjligheter gör att unga missar viktiga chanser.”

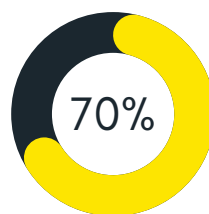
En ung befolkning

Malmö har en ung befolkning. Nästan halva befolkningen är under 35 år.

Arbetslöshet

Den totala arbetslösheten bland unga i åldern 18–24 år uppgår till 15,3 procent.

Arbetslöshet riskerar att gå i arv

Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) löper ungdomar med arbetslösa föräldrar nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier.

Dessa röster påminner om att även i en stad med tillväxt och innovation krävs riktade insatser för att säkerställa att ingen lämnas utanför.

5.4 Mismatch och bristande nätverk

Trots den entreprenöriella andan i staden, framkommer det tydligt att unga inte alltid har förutsättningar att ta del av möjligheterna som finns. Utbildningen matchar inte alltid arbetsmarknadens behov, vilket försvårar inträdet på arbetsmarknaden. Många unga står inför utmaningar när det gäller att navigera mellan utbildning och arbetsliv. En fråga som lyftes under gruppintervjun med civilsamhället är vikten av stöd och vägledning i skolan för att ge unga bättre förutsättningar att reflektera över sina framtida val.

"Unga saknar tillgång till relevant vägledning och stöd för att förverkliga sina karriärdömmar."

En annan aktör som arbetar för och med ungdomar inom civilsamhället instämde:
"Det finns brist på vägledning och mentorskap när unga vill söka sig till högre utbildning."

Ett annat perspektiv som kom fram var matchningen mellan utbildning och arbetsmarknadens behov samt hur akademiker ofta har svårt att få jobb:

"Den tydliga missmatchen mellan utbildning och arbetsmarknadens behov, gör det ännu svårare för studenter att hitta relevant arbete."

"Även högkvalificerade individer har ofta svårt att få jobb, vilket till stor del beror på bristande nätverk snarare än brist på kompetens."

7 av 10 saknar kontakter och nätverksmöjligheter

Detta bekräftas även av vår enkätundersökning där resultaten visade att 7 av 10 unga uppger att de upplever svårigheter som påverkar deras möjligheter att utvecklas och forma sin framtid. En av de största utmaningarna är bristen på nätverk och kontakter, vilket kan göra det svårt att få in en fot på arbetsmarknaden eller hitta rätt stöd.

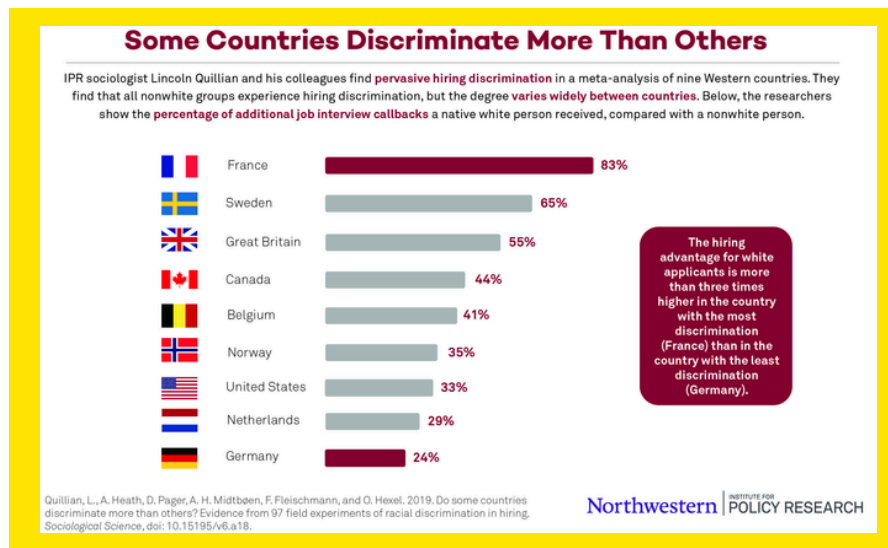
I våra gruppintervjuer framkom det att samtliga sektorer delade uppfattningen att bristen på nätverk är en av de främsta orsakerna till att unga har svårt att nå framgång. Detta belyser en annan dimension av det strukturella problemet: i ett samhälle där tillgång till nätverk ofta avgör möjligheterna till arbete.

En tidigare studie, *"Om de hade föräldrar födda på rätt plats"*, visade att barnens chanser att få sitt första jobb i hög grad påverkas av föräldrarnas kontakter inom arbetslivet.

I ett samhälle där personliga kontakter är nyckeln, blir barnens möjligheter starkt kopplade till vårdnadshavarens position.

5.5 Från en generation till nästa – konsekvenser av segregation och exkludering

Diskriminering och segregation påverkar ungas liv på flera plan – från hur de bemöts i skolan till vilka möjligheter de har att ta sig in på arbetsmarknaden.

Studien "*Some Countries Discriminate More Than Others*" visar att arbetssökande som uppfattas som vita har tydliga fördelar i rekryteringsprocesser, särskilt i länder som Frankrike och Sverige. Den största fördelen med att vara en vit arbetssökande vid det första stadiet i rekryteringsprocessen fanns i Frankrike, med 83 % fördelaktighet och därefter i Sverige med 65 % fördelaktighet.

Flera studier visar på samma struktur och även om den här förstudien inte fördjupar sig i segregation, diskriminering och rasism, blev känslan av att bli diskriminerad tydlig under gruppintervjuerna. Fler unga deltagare vittnade om hur de ofta döms utifrån ålder, utseende och kläder – något som påverkar både självförtroende och prestation. Som en ung deltagare sa:

"Segregation spelar stor roll för vilka som får ta plats i olika sammanhang och rum."

Segregationen är inte bara geografisk och social, den påverkar och utesluter ungdomarna – som drabbas av strukturell diskriminering. Segregation samspelar med vårdnadshavares socioekonomiska situation samt påverkar i hög grad ungas livsvillkor, framtidsdrömmar och minskar möjligheter till ett jämlikt deltagande.

Potential på paus – Ekonomin bromsar ungas framtid

Diskriminering, arbetslöshet och osäkra anställningar skapar ekonomisk utsatthet, vilket tvingar många unga att prioritera arbete framför studier. Under gruppintervjun med offentlig sektor reflekterade en tjänsteperson så här:

"Många unga har inte ekonomiska förutsättningar att delta i frivilliga aktiviteter på heltid – de måste prioritera överlevnad. Därför är frågan om finansiering viktig: hur kan man delta i ett program och samtidigt klara av hyra och mat?"

En ung deltagare uttryckte det tydligt:

"Höga levnadskostnader gör att många unga måste välja jobb framför studier."

När ekonomin begränsar möjligheterna, sätts framtidsdrömmar och tillgången till att exponeras gentemot möjligheter på paus. Detta visar att arbetslöshet och bristande nätverk bland vårdnadshavare påverkar ekonomin samt barns tillgång till både studier, arbete och framförallt framtidstro.

5.6 Vad ingen berättar om arbetslivet – unga efterfrågar stöd och vägledning för att navigera på arbetsmarknaden

50% av unga som svarade på våra enkäter uppger att de saknar mentorer som kan stötta dem i deras karriär- och utbildningsval. En ung ledare från en ungdomsorganisation i Malmö berättar:

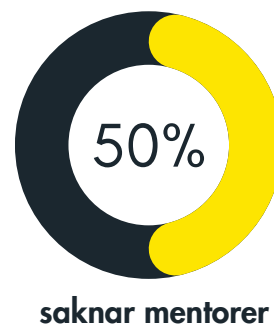
“Vi får extremt många förfrågningar om att hålla workshops med teman som:

Vad innebär det att vara arbetstagare?

Hur beter man sig på en arbetsplats?

Vilka olika typer av arbetsplatser finns det?

Och vad har unga egentligen för rättigheter?”

Kanske är detta en effekt av en segregerad arbetsmarknad. Behovet bekräftade även i intervjuer med representanter från näringslivet, där flera uttryckte att många ungdomar saknar grundläggande kunskap om hur arbetslivet fungerar – inte på grund av ovilja, utan för att ingen har visat dem hur det fungerar.

Vem bär ansvaret? Betydelsen av introduktion och handledning

En återkommande fråga från näringslivets sida är ansvarsfrågan: vem ska säkerställa att unga får en god start? En näringslivsrepresentant uttryckte det tydligt: *“Vem bär ansvaret för att detta sker? Det finns ett tydligt behov av introduktion och handledning som ger unga en god start i arbetslivet. Särskilt för de ungdomar som kommer in ensamma till en arbetsplats, utan en grupp omkring sig, är detta stöd avgörande.”*

En annan representant från näringslivet påpekade: *“Samtidigt är det viktigt att unga får en förståelse för sitt ansvar. Har man tackat ja till ett två veckor långt uppdrag, förväntas man också fullfölja det. Det är en viktig del i att lära sig ta ansvar och bygga tillförlitlighet i arbetslivet.”*

Arbetsgivaren förväntar sig att föräldrar eller vårdnadshavare spelar en aktiv roll i att förbereda unga för arbetslivet. Men här uppstår en utmaning – i en segregerad arbetsmarknad saknar många vårdnadshavare själva erfarenhet av arbetslivet eller insyn i hur den svenska arbetsmarknaden fungerar, vilket gör det svårt för dem att ge det stöd som behövs. För att möta detta behov har flera näringslivsaktörer valt att satsa på sommarjobb som inte bara handlar om arbete, utan som också inkluderar introduktion och kompletterande utbildning inom områden som ekonomi, kommunikation eller arbetslivskunskap. Syftet är att ge unga mer än ett jobb – att erbjuda verktyg för självständighet och en första inblick i vuxenvärlden.

Under mötet med näringslivsrepresentanter väcktes även reflektioner kring vilka typ av sommarjobb som erbjuds ungdomar. En viktig fråga som ställdes var:

“Erbjuder ni sommarjobb som stimulerar unga att drömma stort?”

Det finns ett tydligt behov av att ge struktur, vägledning och stöd i att utforma sommarjobb som inte bara är en tillfällig sysselsättning, utan som också väcker ambitioner, visar på möjligheter och inspirerar till framtida yrkesval.

“Erbjuder ni sommarjobb som stimulerar unga att drömma stort?”

Samtidigt lyfts det fram att antalet jobbsökande inte är så stor som man hade kunnat förvänta sig:

“Vi arbetar aktivt med att erbjuda sommarjobb och praktikplatser. Vi går ut i trapphus, sätter upp affischer och annonser, och uppmanar ungdomar att söka med CV. Det är riktiga intervjuer och en professionell process. Även om vi fyller våra platser, är det inte så många sökande som man kanske hade kunnat förvänta sig, särskilt med tanke på områden där det finns tusentals lägenheter.”

En möjlig förklaring är bristen på kunskap om hur man söker jobb. *“Många vet inte ens hur man skriver ett mejl. Det visar att det saknas grundläggande kunskaper, även bland högpresterande elever.”* påpekade en av deltagarna vid gruppintervju med näringslivet.

Ingen ungdom är den andra lik – vikten av individanpassat stöd

En ung praktikant som deltog i samma gruppintervju betonade att detta inte gäller alla unga, behovet av stöd ser olika ut:

“Man kan inte generalisera. Att inte kunna svara på ett mejl eller skriva ett cv gäller inte alla ungdomar.”

Denna reflektion påminner om vikten av att möta unga som individer med olika erfarenheter, resurser och förutsättningar – inte som en homogen grupp, samtidigt som det är viktigt att ha ett helhetsperspektiv och inte bortse från de strukturella barriärerna.

5.7 Bakomliggande faktorer - arbetslöshet leder till ojämlikhet och fattigdom

Sverige har under en lång tid varit en internationell förebild när det gäller hållbarhet och jämlikhet. Samtidigt kvarstår stora utmaningar för att nå social hållbarhet. Diskriminerande och exkluderande strukturer påverkar människors livsvillkor, särskilt när det kommer till etnicitet eller individens socioekonomiska situation.

Enligt SCB (Statistiska centralbyrån) är andelen utrikes födda personer i Sverige, 16 år och äldre, som lever i materiell och social fattigdom nästan fem gånger högre än bland inrikes födda. Även om skillnaderna har minskat något sedan 2020 – då skillnaden var nästan åtta gånger så stor – är de svenska klyftorna mellan inrikes och utrikes födda fortfarande de största inom hela Europeiska unionen (EU).

Denna ojämlikhet blir särskilt tydlig i städer som Malmö, där människor från 187 olika nationaliteter bor och verkar. Socioekonomiska skillnader påverkar ungas möjligheter till inflytande, valfrihet och framtidstro. Unga växer ofta upp under villkor som speglar deras vårdnadshavares ekonomiska och sociala situation. Det gäller oavsett om unga är utrikesfödda eller de är födda i Sverige och har en eller två utrikesfödda föräldrar. Det gör utsatthet till en systemfråga. Trots detta läggs ansvaret ofta på individen, medan det offentliga ansvaret – från stat och kommun – för att motverka segregering och samhällsstrukturer riskerar att ignoreras.

När SCB har signalerat att *”ungdomar med arbetslösa föräldrar löper nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier”* och samtidigt som rikspolischefen varnat för att tre ungdomar per dag rekryteras till kriminella miljöer i Sverige, blir det tydligt att dessa faktorer hänger ihop och utgör en stor samhällsutmaning.

Detta bekräftades även i våra samtal med representanter från näringslivet, där en deltagare lyfte vikten av att förstå ungas livssituation i sin helhet, inte bara deras prestationer i arbete eller utbildning. Reflektionen från deltagaren sammanfattar detta tydligt:

”Samtidigt som vi pratar om yrkesdrömmar och arbetsliv behöver vi också våga se de grundläggande behoven. Det finns unga i Malmö som går hungriga under helgerna. Det finns elever som behöver komma till skolan med stöd från en vuxen, som mår dåligt, som inte orkar. Dessa förutsättningar gör det svårt att förvänta sig att unga alltid ska prestera eller bete sig 'som man ska' i ett jobb.”

Den verklighet som beskrivits är något flera skolor och civilsamhällesaktörer redan arbetar med: *”Vi erbjuder till exempel frukost på alla våra skolor, just för att skapa en trygg och stabil grund.”* påpekade en näringslivsaktör, men de samhällsutmaningar som

unga möter idag visar tydligt att ansvaret inte kan vila på individer eller enskilda aktörer. Det krävs samverkan på flera nivåer – mellan skola, socialtjänst, näringsliv, civilsamhälle och beslutsfattare – för att skapa strukturer där jämlikhet och hållbar utveckling blir verklighet för alla.

5.8 Om kommunikation och representation – nå unga där de är

Segregation handlar inte bara om boende eller ekonomi, utan även om information, kommunikation och tillgång till staden. Utöver utmaningarna inom arbete, utbildning och entreprenörskap framkom ett annat hinder som ofta förbises: kommunikationen mellan unga och samhällets institutioner. Det handlar inte bara om språk eller information – utan om hur och var kommunikationen sker, och vilka som har möjlighet att ta del av den.

Segregationen i staden påverkar inte bara var människor bor, utan också hur de rör sig, vilka de möter och vilken information de nås av. En deltagare från gruppintervjun med näringslivet beskrev det så här:

"Vi märker också att många unga, särskilt i vissa områden, inte rör sig fritt i staden. De stannar i sitt bostadsområde, ibland ända tills de börjar gymnasiet. Då blir sociala medier ännu viktigare, för det är där kontakten med omvärlden finns. Därför blir vår närvaro där avgörande – och det har vi märkt nu när vi själva börjat med TikTok. Genomslaget har varit stort."

Det här synliggör ett växande behov av nya former av kommunikation som bättre speglar ungas verklighet. Det räcker inte med att information finns – den måste också nå fram. Som en annan deltagare uttryckte det:

"Jag håller helt med – det är svårt att skapa en attraktiv kommunikation gentemot unga. Därför behövs det också någon som fungerar som en länk mellan oss vuxna och målgruppen." Ett exempel som lyftes var hur kommunen anställde unga kommunikatörer som själva driver sociala medier och skapar innehåll för andra unga: "De har blivit framgångsrika på TikTok, där de visar upp allt kommunen erbjuder inom sommarjobb. Det har blivit en tillgänglig och attraktiv kommunikation, direkt från målgruppen till målgruppen."

När unga själva ges utrymme att forma kommunikationen blir innehållet inte bara mer relevant – det bidrar också till representation, delaktighet och tillit. På samma spår betonade flera av de unga som deltog i gruppintervjuerna att en ökad närvaro på sociala medier är avgörande för att nå fler i deras åldersgrupp. Samtidigt lyftes en viktig insikt under intervjun med näringslivsaktörer: *"Det handlar inte enbart om närvaro, utan om närvaro med relevans – och om att förstå ungas verklighet på djupet."*

"Det räcker inte att bara finnas digitalt. Ungdomar måste få se att vi kommer tillbaka. Att vi är där – fysiskt. För det är när vi ses på riktigt som det händer saker. Det har förändrat hela min roll – mitt nätverkande i Rosengård." påpekades.

En annan deltagare inom civilsamhället påpekade vikten av att förstå var unga befinner sig – *"både geografiskt och mentalt, hur de lär sig och vilka plattformar de faktiskt använder. Det räcker inte att kommunicera till unga – vi måste kommunicera med dem, på deras villkor."*

*"Frågan är inte bara **vem** som ska ta ansvar, utan **hur** vi kan möta unga genom innovativa metoder som engagerar och skapar förändring."*

För att verkligen nå fram krävs mer än information – det krävs relation, representation och respons. Att lyssna, anpassa och inkludera unga i skapandet av budskap och metoder är en förutsättning för att kommunikationen ska bli både trovärdig och meningsfull.

Det som finns och det som saknas

I samtalen med tjänstepersoner i intervjugruppen från den offentliga sektorn lyftes flera viktiga reflektioner kring behovet av att stärka samverkan mellan olika sektorer och de utmaningar som detta medför. Ett tydligt behov framkom av att skapa en mer konkret och strukturerad länk eller nätverk mellan offentliga aktörer, näringsliv och civilsamhälle. Det betonades att ingen enskild aktör kan ta ett helhetsgrepp om situationen på egen hand. Istället behövs gemensamma handlingar där varje organisation bidrar med sin specifika kompetens och sina resurser. För att detta ska vara möjligt krävs öppenhet, ett genuint samarbete och en gemensam förståelse för målgruppens behov. En annan central aspekt som lyftes fram var vikten av att förstå de lokala förutsättningarna. Det innebär att känna till vilka aktörer som finns på plats, vad de erbjuder och hur de kan komplettera varandra för att skapa en sammanhängande och effektiv helhet.

Att våga se potential och vikten av samverkan i stödjande arbete

En viktig poäng som lyftes fram i samtalet är tron på människors förmåga till förändring – oavsett bakgrund eller tidigare livsval. En deltagare betonade att tilltron till potentialen hos varje individ är avgörande: *"Att det inte handlar om att döma, utan om att skapa möjligheter för människor att starta om."* Detta kräver att organisationer som tar emot personer med stora utmaningar också har kapacitet och strukturer för att kunna möta deras behov. Finns inte den kapaciteten internt, är det avgörande att kunna samarbeta med andra aktörer som kompletterar med rätt stöd och insatser.

Brister i samarbetet och fördelning av resurser

Under samtalet med civilsamhället framkom en medvetenhet om resursbrist samt en känsla av att vara svagare än vad omvärlden kanske tror. Detta bekräftades även i dialogen med offentlig sektor: *"Det finns också en uppdelning inom civilsamhället – ett slags A- och B-lag – där vissa aktörer har tillgång till resurser och nätverk, medan andra hamnar utanför"* påpekade en tjänsteperson.

Att förstå och adressera denna maktobalans är centralt för att kunna bygga hållbara och rättvisa samarbeten, det finns ett behov av att bygga broar mellan sektorer för att ge bättre stöd.

Geografiska och sociala gränser

Det framkom även att Malmö skiljer sig från andra städer, särskilt i jämförelse med Göteborg och Stockholm. Malmö beskrevs som en enklare stad att navigera i rent geografiskt – *"vi har inga förorter, vi har bara Malmö"* – men med starka mentala och sociala gränser. *"I vissa områden är staden uppdelad på så vis att vissa ungdomar vägrar att korsa en viss gata för att delta i aktiviteter, eftersom den sidan av vägen representerar något helt annat – ofta en annan klass, etnicitet eller identitet."* För att verksamheter ska lyckas nå fram till unga i olika områden krävs en djup lokal kännedom och en strategisk placering av mötesplatsen.

Men det handlar inte enbart om geografi – ekonomin spelar också en avgörande roll. För vissa är kollektivtrafik en självklarhet, men för familjer som lever i ekonomisk utsatthet kan en bussbiljett vara ett hinder. En deltagare uttryckte det tydligt: *"Det är lätt att ta femman från Rosengård till stan."* – men ekonomiska begränsningar gör att det inte gäller alla. En annan deltagare betonade vikten av att förstå denna verklighet: *"Man har inte råd med bussbiljetter, och sen finns andra faktorer som föräldrakontroll och oro."* Sådana hinder gör att unga missar möjligheten att ta del av resurser och aktiviteter utanför sitt bostadsområde – vilket i sin tur förstärker de mentala och sociala gränserna i staden.

Slutsats: Unga i Malmö utgör en stor grupp med olika behov och förutsättningar. Deras livssituation påverkas starkt av vårdnadshavares livsvillkor samt av strukturella ojämlikheter som segregation, ekonomisk utsatthet, diskriminering och bristande nätverk.

Trots att Malmö är en stad med mångkultur och en stark entreprenöriell anda där fler förebyggande och arbetsmarknadsinsatser från olika samhällssektorer erbjuds, står många unga inför hinder som ofta går i arv över generationer. En segregerad stad med strukturella, mentala och sociala gränser, bristande tillgång till arbetsmarknad och information, frånvaron av mentorer och otillräcklig vägledning gör att unga upplever att de inte kan nå sin fulla potential.

Denna verklighet kräver långsiktiga, gemensamma insatser där ungas egna erfarenheter och delaktighet är utgångspunkten – något vi återkommer till i nästa kapitel.

KAPITEL 2

Varför Changers Hub?

Behov och möjligheter

6. Behov och möjligheter

Hur kan Changers Hub bidra till att öka ungas möjligheter? Det var en central fråga vi ställde till samtliga intervjugrupper – och svaren pekade tydligt åt samma håll. För att unga i Malmö ska ges bättre förutsättningar att utvecklas och nå sina mål krävs insatser som kombinerar långsiktigt stöd, samarbete, tillgång till nätverk och resurser samt närvaro av inspirerande förebilder.

I detta kapitel fokuserar vi på att lyfta ungas egna perspektiv och röster, samt de insikter som framkom i samtalen med deltagande aktörer vid gruppintervjuerna. Vad kan Changers Hub bidra med i Malmö – och vilka förväntningar finns på delaktighet, inflytande och en eventuell etablering?

6.1 Vad säger Malmöbor om Changers Hub?

En aktör som agerar i tid

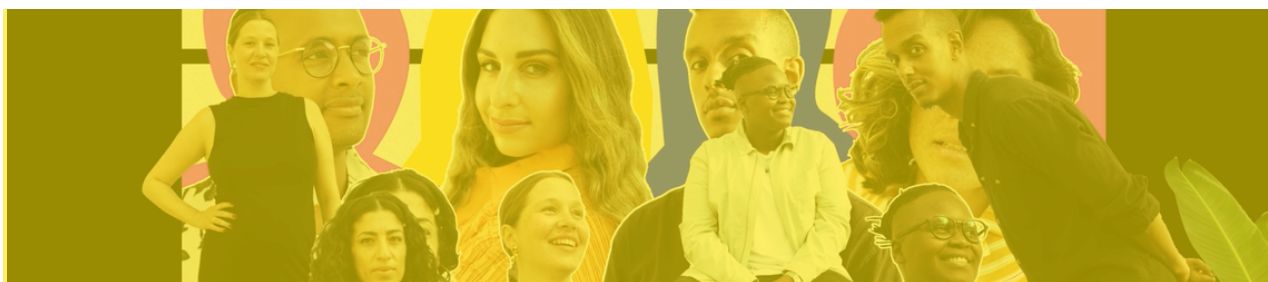
“Changers Hub har lyckats bygga en flexibel struktur där unga med olika livsvillkor möts. Det finns ett enormt värde i att jobba så proaktivt som ni gör – att fånga upp unga innan problemen hinner bli för stora. Arbete är en mänsklig rättighet, och er insats hjälper unga på vägen dit.”

En långsiktig vision

“För att skapa förändring krävs ett långsiktigt engagemang. Changers Hub kan erbjuda kontinuerligt stöd över tid, vilket är avgörande för att unga ska kunna känna gemenskap.”

“Det saknas en gemenskap för lärande och utveckling där unga kan växa tillsammans och få framtidshopp i sin karriärutveckling.” Deltagaren betonade vikten av att skapa en trygg miljö där unga kan få stöd, utvecklas och förbereda sig för arbetsmarknaden på olika sätt. “Det handlar om att ge unga möjlighet att lära sig, utforska och identifiera sig med entreprenörskap – inte som ett slutmål, utan som ett förhållningssätt.

Långsiktighet är avgörande; det får inte vara ett tillfälligt projekt, utan något bestående som unga kan lita på och bygga en personlig relation till.”

Att känna igen sig i

”Genom att bana vägen och lyfta fram förebilder med liknande bakgrund kan Changers Hub ge unga en känsla av igenkänning och motivation. Att se någon med samma erfarenheter lyckas kan vara en viktig drivkraft för att våga satsa på sina drömmar.”

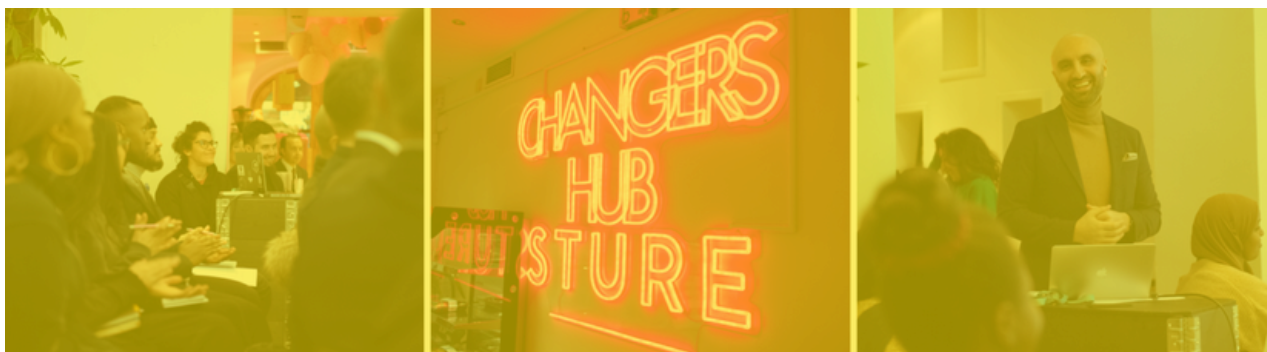

Bygga nätverk och tillgång till resurser

En av de största utmaningarna för unga i Malmö är bristen på nätverk och resurser. *”Changers Hub kan fungera som en bro mellan unga och viktiga aktörer inom näringslivet, den offentliga sektorn och civilsamhället.”*

Vid gruppintervjuerna med civilsamhällets aktörer lyfts också vikten av ökad medvetenhet kring resursfördelning, samt behovet av att omfördela resurser till civilsamhället för att bättre kunna stötta unga.

En av de personer vi intervjuade föreslog att *”Det bör ställas tydligare krav – exempelvis att stora företag som vill investera eller etablera sig i Malmö också ska bidra till social hållbarhet.”*

Changers Hub – en möjliggörare för ungas framtid

“Changers Hub kan fungera som en gemensam plattform för ungdomsorganisationer, som erbjuder ett holistiskt stöd och främjar samverkan – något som i sin tur kan kompletteras med förbättrad vägledning och mentorskap för att ytterligare stärka ungas möjligheter att navigera i utbildnings- och arbetslivet.”

“För att skapa förändring krävs ett långsiktigt engagemang. Changers Hub kan erbjuda kontinuerligt stöd över tid, vilket är avgörande för att unga ska kunna känna gemenskap.”

6.2 Det unga tycker är viktigt framåt

För att ungas medverkan ska vara meningsfull och hållbar behöver deras tid, engagemang och kompetens värdesättas. Flera deltagare uttryckte intresse för att vara med och bygga upp Changers Hub – men lyfte samtidigt en viktig utmaning: *“Unga bjuds ofta in att delta utan att få ersättning för sitt bidrag. Det riskerar att exkludera dem som inte har ekonomiska möjligheter att engagera sig ideellt, och skickar signalen att deras kunskap inte tas på allvar.”*

För att säkerställa att unga blir delaktiga och får inflytande behöver deras bidrag tas på allvar, det föreslogs att referensgrupper bildas. *“Skapa en referensgrupp, gör unga delaktiga – och betala dem för deras tid, engagemang och kunskap.”*

Detta ligger i linje med slutsatserna i en ny rapport där ungdomar från Malmö och nio andra nordiska städer lyfter fram fem centrala teman: delaktighet, psykisk hälsa, utbildning, hållbarhet och mångfald. Inom varje tema presenteras konkreta förslag – vad gäller delaktighet betonas särskilt vikten av representation, att ungas röster inte bara hörs utan också tas tillvara, samt att unga får ersättning för sitt engagemang och sina insatser.

Inkluderande mötesplats – mer än bara en lokal

En fysisk plats spelar en avgörande roll i att skapa tillhörighet. Deltagarna betonade behovet av trygga, tillgängliga och inkluderande miljöer där unga känner sig välkomna och sedda. För att främja engagemang efterfrågas mer informella ytor, en ung person lyfter: *“med inredning, musik och stämning som speglar unga”* Samtidigt lyftes vikten av att mötesplatser inte bara är sociala nav. *“Det är viktigt att erbjuda stöd, inspiration och verktyg som stärker ungas CV och framtida möjligheter”.*

Unga som deltog i gruppintervjuer hade olika åsikter kring den geografiska placeringen av Changers Hub i Malmö.

Där relationer börjar – om lokalen och kommunikation

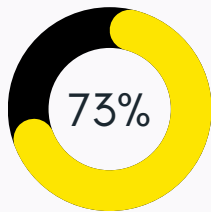
Vissa betonade vikten av närhet till sina egna bostadsområden – att det ska vara enkelt och tillgängligt *“Det spelar ingen roll om det är i en källare.”* Andra lyfte istället fram vikten av att lokalen ligger i stan och erbjuder en känsla av sammanhang, inspiration och nya möjligheter – *“en plats där det redan händer saker och där unga kan bli en del av något större.”* Utöver fysiska miljöer behöver kommunikationen med unga ske på deras arenor. Ökad närvaro i sociala medier är en nyckel för att nå ut brett och skapa igenkänning. Workshops föreslogs som ett konkret och engagerande format för att både samla in idéer och bygga relationer. Även små initiativ som *“en idélåda där unga kan lämna förslag”* – kan öka känslan av ägandeskap och tillhörighet.

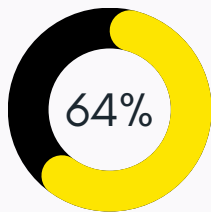
Skapa en referensgrupp, gör unga delaktiga – betala dem för deras tid, engagemang och kunskap.

Skapa en meningsfull och inkluderande mötesplats

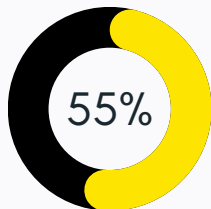
När vi ställde frågan "Vad skulle få dig att känna att Changers Hub är en plats för dig?" lyfte unga fram vikten av inkludering. De som svarade på enkäten värdesatte särskilt att känna sig välkomna, få möjlighet att möta likasinnade och att bygga nätverk. Ta del av prioriteringen nedan. Enkätens svar visar tydligt att unga har höga förväntningar på vad Changers Hub kan erbjuda.

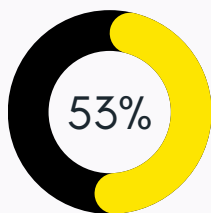
73 % anser att det är viktigt att Changers Hub blir en plats där man kan träffa likasinnade och bygga kontakter och nätverk.

64 % betonar vikten av en schysst och öppen mötesplats där alla känner sig inkluderade.

55 % tycker att det är viktigt att få tillgång till resurser och stöd som hjälper dem att nå sina mål.

53 % lyfter behovet av tillgång till vägledning som relevant för Changers Hubs erbjudande.

Skapa förutsättningar för delaktighet men på ungas villkor

Ungas perspektiv

Vad tycker du är viktigast när det gäller att skapa en plats för unga att utvecklas?

Att nå ut och bjuda in de som står utanför

Att man låter oss ta det i vår egen takt

Att man känner sig välkommen

Intresse, kunskap och engagemang

Att det inte är en steril plats. Ska vara avslappnat och en plats man vill gå till även fast man är tex nervös eller introvert

Att alla ska bli hörda och tas på allvar

Människor som vill förstå och hjälpa oss unga att utvecklas, och förstår lite generationsskillnader

Att de ungas röst får vara med och påverka och att vuxna är med men i bakgrunden

Hög energi, positiv stämning! Co-creation med medlemmarna

Kunskap, trygghet, möjlighet och nätverk

Förebilder och vägledning

Samla likasinnade. Det ska vara väldigt välkomnande men samtidigt exklusivt för de allra bästa så att de kan utvecklas.

Kunskap, trygghet, möjlighet och nätverk

Va lyhörda för målgruppen. 15 - 30 år är en mycket bred publik med olika behov och intressen. Om det inte finns en intention om att nischa verksamheten, va då beredda på att alla kommer inte känna sig sedda, vilket också kan vara okej

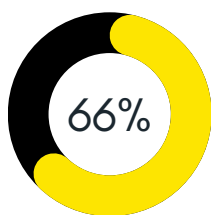
Ta unga på allvar. Lyssna noggrant. Använd information man får från unga.

6.3 Behov av att stärka förtroendekapitalet mellan medborgare, myndigheter, näringsliv och det lokala civilsamhället

För att skapa en hållbar förändring för unga krävs sektorsövergripande samverkan, tydligt ansvarstagande, rättvis resursfördelning och ett gemensamt ledarskap som inkluderar unga på lika villkor. Unga upplever ofta att vuxenvärlden saknar tillit till deras kapacitet och potential. De efterfrågar därför större inkludering och inflytande i beslutsprocesser – inte minst med ersättning för sin tid och sina insatser. Samtidigt lyfter civilsamhällets aktörer behovet av en rättvisare fördelning av resurser och efterfrågar en tydlig struktur: *”idag saknas en aktör med tydligt mandat och ansvar för ungdomsfrågor”* påpekades under samtalet.

I gruppintervjuer med civilsamhället och offentliga aktörer framkom kritik mot hur resurser fördelas. Detta beskrevs i kapitel 1 som *”ett slags A- och B-lag”* inom civilsamhället – där vissa organisationer har betydligt bättre tillgång till stöd än andra. Detta skapar ojämlika förutsättningar och underminerar det gemensamma arbetet.

I enkätresultaten uppger 66 % av tjänstepersonerna i offentlig sektor att samverkan med andra aktörer sker i begränsad utsträckning. Näringslivets representanter ser att det finns olika stödinsatser, men pekar på att unga har svårt att orientera sig och nå stödsystemet. Det bekräftas även i deras egna utvärderingar: 2,72 av 5 i genomsnitt från näringslivet och 3,08 av 5 från offentlig sektor vad gäller hur effektivt stödet till unga fungerar.

I enkätresultaten uppger 66 % av tjänstepersonerna i offentlig sektor att samverkan med andra aktörer sker i begränsad utsträckning.

På frågan i vår enkät om hur effektivt stödet till unga fungerar gav offentlig sektor i genomsnitt betyget 3,08 av 5, medan näringslivet gav 2,72.

Detta visar att förtroendekapitalet mellan sektorerna har stor utvecklingspotential. Genom ökad samordning, tydligare ansvarsfördelning och en mer jämlik resursallokering kan tilliten stärkas – för ungas skull, och som en grund för ett mer hållbart och jämlikt samhälle. Med detta i åtanke ställde vi nästa frågor.

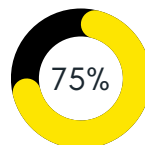
Vad anser du vara de största faktorerna för att skapa en långsiktig och hållbar verksamhet för unga i Malmö?

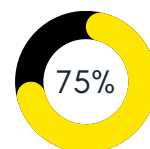
“Vi inom fastighetsbranschen har arbetat med social hållbarhet länge. Det är mer än ett modeord – det är en nödvändighet, särskilt i socioekonomiska ojämna områden. Vår roll är inte bara att skapa hela och rena hus, utan också att förstå mellanrummen och människorna däremellan. Många lever med barnfattigdom, trångboddhet, låg utbildningsnivå och låg försörjningsgrad. Därför har vi ett särskilt ansvar – och vi är många som redan jobbar hårt med det”.

Det finns ett tydligt intresse inom fastighetsbranschen för att stötta långsiktiga och hållbara insatser kopplade till social hållbarhet. En av deltagarna betonade vikten av att se detta både ur ett affärsmässigt perspektiv och ur ett jämlikhet- och demokrati perspektiv: *“Jag representerar näringslivet, och även om mitt engagemang bottnar i demokrati och rättvisa, så måste jag också kunna sälja in det här ur ett affärsperspektiv. Då krävs det långsiktighet. Vi måste bygga strukturer som håller. Inte bara projekt.”*

Även tjänstepersonerna som deltog i våra enkäter uttryckte liknande behov när vi ställde frågan: Vad anser du vara de största faktorerna för att skapa en långsiktig och hållbar verksamhet för unga i Malmö?

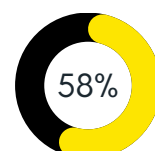

75% tycker att stöd från offentlig sektor och privata aktörer är avgörande.

75 % tycker att ett starkt nätverk av mentorer , rådgivare och partners är nödvändigt.

De prioriterade och lyfte fram: stöd från offentlig sektor och privata aktörer, ett fungerande nätverk, en långsiktig finansiering samt tydliga mål och uppföljning som avgörande för att bygga en hållbar verksamhet över tid.

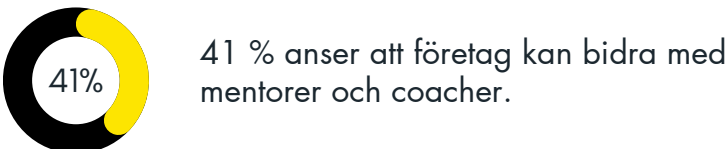
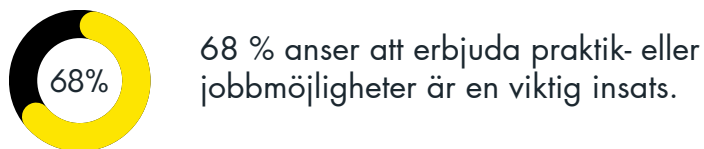

58 % tycker att tydliga mål och uppföljning av verksamhetens resultat är avgörande.

Vilken typ av stöd kan företag erbjuda för att hjälpa unga att nå sina karriärmål?

Näringslivsaktörer som deltog i enkäten fick frågan: "Vilken typ av stöd kan företag erbjuda för att hjälpa unga att nå sina karriärmål?"

Svaren visar att ett starkt engagemang är nödvändigt och pekar ut konkreta insatser:

Det börjar med oss:

**Att se sig själv
som en del av
lösningen**

Resultatet visar att näringslivet ser sin potential att spela en ledande roll – genom att hjälpa till att skapa och bygga relationer, kunskap och vägledning.

En avgörande insikt här är att deltagarna i gruppintervjun ser ett lika stort behov av stöd från både offentlig och privat sektor. Men det handlar inte enbart om finansiering – utan om ett långsiktigt engagemang där aktörer också bidrar med nätverk, mentorer, rådgivare och samarbetspartners.

Det står klart att pengar i sig inte räcker. Det krävs gemensamma insatser som omvandlar ord till handling – där varje aktör ser sin arbetsplats och sig själv som en del av lösningen.

6.4 Behov av en kreativ Hub i ett växande Malmö

Under samtalen med de olika intervjugrupporna diskuterade vi vad som saknas i Malmö och hur Changers Hub kan bidra. Det som framkom belyser flera viktiga luckor i stadens nuvarande ekosystem – särskilt för unga kreatörer. Här finns en tydlig möjlighet för Changers Hub att fylla delar av dessa tomrum genom att fungera som en brygga mellan utbildning, näringsliv, kultur och ungas drömmar.

Changers Hub kan bli en plattform för nya möjligheter och en katalysator för kreativt entreprenörskap.

Nedan följer några viktiga reflektioner från intervjuer med tjänstepersoner och näringslivsaktörer.

“Det finns en stark potential i att koppla ihop Malmö med omvärlden på ett ännu mer effektivt sätt. När bron fungerar optimalt och när nya infrastruktursatsningar kommer på plats (som metron till Limhamn), så blir det plötsligt riktigt attraktivt – både att resa och att vara verksam här.

Drömmen om att kunna hoppa på tåget till Hamburg och vara där snabbt är inte så långt borta längre. Det skapar nya möjligheter – även för kreativa branscher att tänka mer internationellt.”

KREATIVA MILJÖER

En plats för styrka

“Man behöver plats där man kan få vara. Stärka. Det behöver inte vara nytt och fint. Det viktigaste är närheten till andra människor, rörelse och möjligheter.”

Kreativa miljöer

“Det finns många kreatörer i Malmö med liknande berättelser. Kreativa, drivna, mångsysslande – men utan den stabila infrastrukturen runt sig. Att skapa bättre stöd, nätverk och arenor där dessa personer både kan synas och växa är avgörande.”

Om det saknas - tar vi ansvar

“Det är ett systemfel att kreativa ämnen har försvunnit från skolan. Det gör att unga saknar både språk och verktyg för att uttrycka sig – och att kreativa organisationer måste börja om från början. Det är därför extra viktigt att fylla på med kreativa möjligheter efter skoltid, i fritidsverksamheter och via aktörer som Changers Hub.”

Slutsats: Det finns ett tydligt behov av en aktör som Changers Hub i Malmö eftersom organisationen kan stötta entreprenörer och bygga broar mellan unga, utbildning, näringsliv och kultur.

Genom att skapa inkluderande miljöer, tillgängliga nätverk och kreativa möjligheter kan Changers Hub spela en avgörande roll i att stärka ungas självförtroende och möjligheter. I ett mer sammankopplat Malmö - som en viktig del av Öresundsregionen - kan hubben bli en plattform för kreativt entreprenörskap och ett svar på de strukturella brister som unga idag möter. Kapitel 3 ger tydliga rekommendationer och förslag på nästa steg i arbetet.

KAPITEL 3

Rekommendationer

7. Rekommendationer för att stärka ungas möjligheter i Malmö

32

Förstudien syftade till att identifiera ungas behov och förutsättningar kopplade till entreprenörskap och arbetsliv, genom att lyfta fram röster och erfarenheter från unga, civilsamhället, näringsliv och offentlig sektor.

Redan under Malmöandans dialogforum 2022, "Unga, trygghet och delaktighet", lyfte unga Malmöbor fram vikten av att beslutsfattare fortsätter att skapa dialoger där unga själva har en aktiv roll. De betonade behovet av att involvera ungdomar i medskapandeprocesser – att ge dem utrymme att uttrycka sina åsikter samt möjlighet att påverka och fatta beslut.

Genom den genomförda behovsanalysen har vi identifierat såväl möjligheter som utmaningar, samt platsunika behov i Malmö. Resultatet visar att Changers Hub har potential att fungera som en möjliggörare för ungas framtid i staden.

7.1 Bristande nätverk

Begränsad tillgång till nätverk samt avsaknad av en trygg, fysisk och inkluderande mötesplats för unga med ambitioner att växa, utvecklas och ta steg mot arbetsliv eller entreprenörskap.

Förslag på åtgärder

Samtliga intervjugrupper uttrycker ett behov av mötesplatser som stärker ungas möjligheter att bygga meningsfulla och långsiktiga relationer, utveckla nätverk samt få tillgång till mentorer och förebilder. Unga efterlyser en fysisk plats där de upplever trygghet, inkludering och delaktighet.

För att främja ungas engagemang efterfrågas mer informella ytor *"med inredning, musik och stämning som speglar unga."*

Nästa steg

Det behövs en neutral och flexibel lokal som utgår från ungas förutsättningar. Platsen bör stärka känslan av tillhörighet och erbjuda tillgång till nätverk. Med hänsyn till både geografiska och mentala gränser rekommenderar vi en central placering i Malmö. Samtidigt bör beslut om lokalens utformning fattas genom en demokratisk och medskapande process där unga själva ges inflytande.

Unga lyfter behovet av att inkluderas i beslutsprocesser och medskapande där deras åsikter respekteras och deras kapacitet tas på allvar.

Förslag på åtgärder

“Möjliggör etableringen av Changers Hub i Malmö och skapa en referensgrupp, gör unga delaktiga – och betalar dem för deras tid, engagemang och kunskap.”

Nästa steg

Parallellt med det behöver finansiering säkras för att projektleda och möjliggöra en långsiktig etablering av Changers Hub i Malmö. Det handlar inte om att vara mottagare av traditionella bidrag, utan om att skapa förutsättningar för en samskapande process där flera aktörer – såsom Malmö stad, näringslivet, stiftelser och andra finansiärer – kan bidra ekonomiskt.

Etableringen av Changers Hub i Malmö ligger i linje med OECD:s ramverk för inkluderande tillväxt samt Malmö Tillväxtkommissions förslag om att främja lika möjligheter och skapa en mer dynamisk och inkluderande arbetsmarknad i hela staden.

7.3 Behov av inkluderande kommunikation och representation

Unga lyfter behovet av att inkluderas i beslutsprocesser och medskapande där deras åsikter respekteras och deras kapacitet tas på allvar.

Förslag på åtgärder

Utveckla inkluderande kommunikationsformer och göra unga delaktiga.

Nästa steg

Använd språk, kanaler och uttrycksformer som speglar ungas verklighet. Testa innovativa kommunikationslösningar tillsammans med unga, exempelvis genom Changers Hub och referensgruppen.

Behov av att stärka förtroendekapitalet mellan medborgare, myndigheter, näringsliv och det lokala civilsamhället.

Förslag på åtgärder

Samarbetet bör bygga på ömsesidig respekt för olika sektors logiker och arbetssätt, och skapa ett öppet utrymme där alla parter kan mötas på lika villkor – trots den maktobalans som kan uppstå till följd av en ojäm resursfördelning. Relationen mellan aktörer bör präglas av förståelse, ansvar, ömsesidighet och tillit, med ungas bästa som gemensam utgångspunkt.

Nästa steg

För att säkerställa en fungerande samverkan och långsiktiga partnerskap som ger unga tillgång till nätverk, förebilder och vägar in i arbetslivet krävs mer än enbart finansiering. Det behövs ett långsiktigt och aktivt engagemang där aktörer också bidrar med sina resurser i form av nätverk, mentorer, rådgivare och samarbetspartners.

7.5 Behov av förebyggande insatser

Behov av att förebygga bakomliggande faktorer: arbetslöshet, ojämlikhet och fattigdom.

Förslag på åtgärder

Avslutningsvis är det viktigt att framhålla att ungas framtid inte kan ses isolerat från deras familjers livsvillkor. Vårdnadshavares socioekonomiska situation har direkt påverkan på ungas möjligheter till utbildning, arbete, nätverk och självförverkligande. Därför bör insatser för unga kompletteras med åtgärder som stärker vårdnadshavares villkor. Detta kan inte Changers Hub ansvara för självt, utan i samverkan med andra viktiga instanser.

Nästa steg

Satsa på insatser som främjar en öppen och jämlik arbetsmarknad för vuxna som skapar tryggare och mer stabila uppväxtmiljöer.

Satsa på kunskapshöjande insatser om strukturella hinder.

Ta fram utbildningsmaterial och workshops om segregation, ojämlikhet och arbetsmarknadens villkor – riktat till både näringslivsaktörer och beslutsfattare.

Involvera unga i att utforma och sprida denna kunskap genom kreativa former som poddar, film och via sociala medier.

Följande tabell belyser återkommande teman samt unika insikter från varje målgrupp.

Tema	Unga	Näringslivet	Offentlig sektor	Civilsamhället
Changers Hub	En mötesplats för att bygga gemenskap och motverka utanförskap. Det är också viktigt att företag och myndigheter aktivt arbetar för att inkludera unga och synliggöra möjligheter.	Många aktörer arbetar mot samma mål men parallellt. Det efterlyses en samlade struktur för att undvika dubbelarbete och öka effektiviteten.	Det finns ett behov av att skapa neutrala, lättillgängliga platser för unga entreprenörer.	En aktör som kan förbättra samverkan mellan civilsamhället, näringslivet och offentlig sektor för att skapa långsiktiga lösningar.
Delaktighet och inflytande	Unga själva kan organisera och styra "ändå ska finnas äldre/mer erfarna personer där som man kan prata med och få hjälp av".	Öppna möjligheter, nätverk, praktikplatser och sponsring.	Vår sektor har en nyckelroll i att stärka samverkan, särskilt i insatser som kräver komplexa och långsiktiga lösningar.	Att skapa en samlad hub som kan förmedla kontakter mellan unga och arbetsgivare.
Drömmar om framtiden	Strävar efter att nå drömjobb och bygga karriär – de vill bli experter inom sina område.	Intresserade av att bidra till hållbara och trygga område.	Insatserna behöver nå fler, ett starkt samarbete bland sektorer.	Efterlyser en jämn resursfördelning som stärker insatserna i civilsamhället för fortsatt arbete med unga.
Behöv av stöd och struktur	Efterlyser: Nätverksmöjligheter, mentorer och hjälp med att hitta jobb, en plats för att vara med och utvecklas.	Kan erbjuda mentorskap, praktikplatser, sponsring. Efterlyser en gemensam struktur.	Upplever att staden erbjuder olika stödinsatser, men upplever att unga har svårt att navigera.	Jobbar redan nära unga, men saknar långsiktig finansiering.

HUSTLING
THE CHANGE
SINCE 2015

*"I'm no longer accepting the things I cannot
change...I'm changing the things I cannot accept"*
Angela Davis